XII. évfolyam. Celldömölk, (Kiscell) 1910 május 8. 19. szám.

KEMENESVIDÉK

KÖZERDEKU FUGGETLEN UJSAG.

„(KISCZELL és VIDÉKE)“ Megjelenik minden vasárnap. „(KISCZELL és VIDÉKE)“

Előfizetési ár:
Egy évre . . 8 kor. | Negyedévre . 2 kor. —
Fél évre . . 4 | Egyes szám ára — . 20 .
Az előfizetési pénzek beküldendők: Kedd. szerda és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Huss Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Dömölki utca, Gombás ház — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető mindennemü küldemények.

A modernizmus és a gyermek.

Essék szó egyszer egy nagyon fontos társadalmi kérdésről, a gyermekről.

Schopenhauer azt mondja, hogy a természet csalfa módra, egy percnyi kéjjel csapja be az embert s kényszeriti arra, hogy a gyermekszülés és a gyermektartás sulyos kötelességét magára vállalja. Csunya, kalmárlelkü és természetellenes bölcsesség. A szigoru, összeráncolt homloku német bölcset megcáfolja az első kislány, a kis, éretlen gyermek, a ki kócos, porcellánarcu babáját épen olyan végtelen szeretettel gügyögteti, mint a hogy később fogja az élőt, az igazit,, az ő szülöttjét. A Schopenhauer bölcsessége igazi férfibölcsesség; a férfié, a ki a kéjért, a kéjen keresztül szereti az asszonyt és az asszonyon keresztül szereti meg a gyermeket. A természetes, hamasitatlan asz szony szemeiben főcél a gyermek, odaadasában már benne van a vágy, az akarat a gyermek után.

Ez szól az igazi, természetes asszonyokra. A mi, modern asszonyaink azonban magassarku cipőt, szoritós midert viselnek, rizsport és pirositót raknak az arcukra. A mi asszonyaink mereven és feszesen járnak. mint az automata babák; nem azt mondják, a mit gondolnak, érezhanem azt, a mi illő, a mi a kor erkölcsei szerint kötelező. A mi asszonyaink messze tavolodtak a természettől és velük együtt távolodunk mi férfiak is. Minden ösztönünk az ujtaja élelmódhoz, a civilizált igényekhez idomult. Miért csak az anyaság - a gyermek után való maradt volna a régi, a természetes és hamisitatlan?

Nem is maradt És a Schopenhauer igazsága egyszerre megizmosodik, mihelyt a modern társadalom jelenségeit kell vele magyaráznunk. A modern nő nem akarja, vagy kisebb számban akarja a gyermeket. Gazdasági erők változása és a gazdasági helyzettel összefüggő előitéletek okozzák ezt az átalakulást. A primitiv társadalmakban gazdagság, erő és hatalom a sok gyermek. Több kéz több földet mivel, több fegyvert forgat, az egyén érdeke tehát összeesik a társadalom érdekével s erősiti az ősi ösztönt. A modern társadalom ellenben terhére, uj gondok forrásává tette a gyermeket. Ilyen körülmények közt a természetes ösztönök eltorzulnak, uj társadalmi problémákat teremtenek.

A mai gazdasági berendezkedéz mellett az látszik ha nem is természetesnek-de észszerünek, hogy törvények és jogszokások tervszerü láncolatával állapitsák meg azt, hogy a gyermek eltartására mikor ki köteles.

Az állam közügynek tekinti a gyermek jövendőbeli sorsát és a maga törvényeivel és biráival kényszeriti ki azt, a mit eddig a szülők önként adtak: az utódok eltartasát. A mai állam kapitilista és militari ta tervezet. A mai államnak katonára, munkáskézre van szüksége, mind a kettőből minél többre. A gyermek, ha felnő, munkájával többé nem a család vagyonát, hanem az egész családot kiuzsorázó tőke profitját szaporitja. És az utód fegyveres ereje nem a család nagyobb hatalma, hanem az egész állam haderejének egy atomja. És ennek decára az állam még mindig az egyéntől követeli a generációk neveltetését. A proletár napszámos napszámjának felét arra kénytelen költeni, hogy uj munkást és uj katonát neveljen maga helyett az államnak.

Igy azután nem csoda, ha mindinkább akadnak és minél nagyobb számmal akadnak apák és anyák, a kik azt mondják: „Hogyha a gyermek az államnak kell és az államnak hasznos, itt van, tessék, tartsa el az állam!“

Ettől a követeléstől sem lehet megtagadni a jogosságnak némi látszatát!

TÁRCA.

Hüség.

Irta: VÉRTESY GYULA.

A „Szenvedők“ huszönötödik előadásának a jubileumát ültük. Magyar szerző darabja, hozzá nem holmi léha frivolság, hanem komoly társadalmi dráma és mégis huszonöt előadást ért meg, ez a nagy sor!

Büszkék is voltunk rá, Detry Miklós is, az iró, meg mi is, a Miklós barátai. Azaz, hogy csak talán mi. Mert Miklós ur, mióta becsöppent a dicsőségbe, nagyuri nemtörődömséggel fogadta a szerencse udvarlását. Mintha eddig is mindig csak olyan darabokat irt volna, amelyeket ötvenszer, százszor, szoktak egymásután előadni; mintha nem is emlékeznék vissza azokra a majdnem egy évig tartó igazgatói előszobázásokra és pártfogók keresésére, amelyekre szüksége volt, hogy a „Szenvedők“ végre szinpadra kerülhessenek.

Ő mondom, elfelejtette a keserü és bántóelőzményeket, élt a jelennek, a dicsőségnek, és bezsebelte az előadási dijakat olyan fölényes közönnyel s olyan nyugalommal, mintha zsenge ifju kora óta csak tantiémek zsebre dugásával lett volna elfoglalva.

Ő elfelejtett mindent, de mi emlékeztünk reá, hogy az irói sikertelenségek miatt már-már elzüllőfelben volt szegény fiu és büszkék voltunk rá, hogy a „Szenvedők“ révén, azok vállán talpra állt, felemelkedett.

Mert magyar irónak, elesni, elzülleni könynyü. de felemelkedni nehéz, ha egyszer elesett. Miklós pedig már közel járt hozzá. Nem volt akkora tehetség, hogy azzal utat tudott volna magának törni minden akadályon át, de olyan kis kaliberü ember se volt, akit mások szánalomból vittek volna előre. Meg aztán egy kicsit gavallér is volt, ur is volt, régi géntry gyerek, aki se koldulni, se hizelkedni nem nagyon tudott, az üzletekhez pedig nem értett, hát nem tudott érvényesülni.

Ráadásul még meg is házasodott, elvett egy bájos. szép, de nagyon szegény leányt, valami kis szinésznőcskét, aki mint a rossz nyelvek beszélték, azért ment férjhez, mert a szinpadon nem tudott boldogulni. Holmi rózsaleányka volt, az pedig tudni való, hogy az orleánsiaknak nem való a szinpad.

Ezzel a házassággal azután, legalább mindenki azt hitte, hogy teljesen letört Miklós ur, Eleinte csakugyan ugy is látszott. Egyre gyengébb dolgokat irt, verset, tárcát, sokat és rosszat; a nevét mindenütt lehetett látni, csak jó dolgok alatt nem; ez a stádium pedig, mikor az iró már csak husz koronáért dolgozik, a tehethetség elzüllésének első lépcsője.

S azután egyszerre csak vissza fordult a lefelé vivő lépcsőről, megirta a „Szenvedő“-ket, előadták s megérkezett a jubileum napja is. Nagyszerü bankettet rendeztünk a szerző tiszteletére. A bankett szolid, méltóságteljes irodalmi hangulatokkal kezdődött.

Todorffy ur királyi tanácsosi méltósággal üdvözölte az ünnepeltet több előkelő irodalmi társaság nevében, melyek tagjai közé Todorffy ur szerencsés magát soroztatni Bájnoki alanyi és tárgyi költő ur egy erre az alkalomra irt remekét szavalta el, rekedt, borizü hangon — Szellemfi ur ugynevezett rögtönzött, de tulajdonképen két nap óta készitett szellemi szikrákkal tette próbára a társaság s az ünnepelt türelmét — a szinházi direktor Detryben az uj Csiky Gergelyt s a magyar Sardout ünnepelte, a vén uzsorás kiadó: Grami ur pedig az ideálizmust dicsőtette, amely nélkül nem élet az élet s végül Pirosfi Lóránt nemzetközi szociálista, népvezér és népbolondító a „szenvedők“ nevében üdvözölte a „Szenvedők“ nem szenvedő szerzőjét.

Szóval a bankett, magas irodalmi irányu

Jókai és Mikszáth.

Roosevelt azt mondta Mikszáthnak, hogy nagyobb írónak tartja őt Jókainál.

Ennek a kijelentésnek azért örülünk, mert bizonyságot tesz arról, hogy a világ első embere annyit olvasott a két magyar író műveiből, hogy összehasonlításokat tud tenni közöttük. És megértjük ezek után azt is, hogy a nagy Tedly becsüli és szereti bennünket. Akit olyan kalauzok mint Jókai és Mikszáth vezettek be a magyar néplélek és jellem világába, aki e két férfiu irásaiból tudta meg, hogy nemcsak az a magyar, aki odakünn a bányak legdurvább munkáját végzi, hanem hogy él, szenved és törekszik egy nagy nemzet a Duna Tisza táján, annak bizonyára nincs szüksége arra, hogy elolvassa a Moderne Kunst 90·000 koronával átalányozott Ungarn című cikkét, hogy megismerjen bennünket. Az ezredes szivét elsősorban Jókai és Mikszáth hóditották meg nekünk, olyanformán, hogy igy gondolkozott: az a nemzet, amely ilyen irókat tud adni a világnak, az a nemzet, melyet ilyen irók imádnak valóban több kell, hogy legyen, mint a newyorki osztrák magyar követségen hallottam róla.

Egy szálll babérlevél el nem hullott a Jókai dicsőségének koszorujából, amiért a szókimondó ezredes őt Mikszáth mögé állitotta.

Ellenben a Mikszáth dicsőségének koszoruja gyarapodott — mégha Roosevelt tévedett is. Neki Mikszáth jobban tetszik. Pánktum. Ez egyéni dolog. Igaz, magyarázatát adta egy kissé, hogy miért. Mert Jókai regényei rosszul vannak angolra forditva, mig a Mikszáthéi jól. Ehez már fűzhetünk kommentárt. Tudjuk mi az, ha remekmű rosszul van leforditva. Mikor az ember Szász Károly Sekszpirjeit olvassa és más forditást vagy az eredetit nem volt alkalma olvasni, nem tudja megérteni, hogy tulajdonképpen mért volt óriási az a britt? Szász Károly az egyébként érdemekkel jeles költő egyszerüen kivégzi mindazt, ami Sekszpir drámájában bölcs, mely finom és csodálatos. Talán egyenes magyar lelkének volt ide gen Sekszpir kifürkészhetetlen egyénisége. Bizonyara ilyen emberek kezébe kerültek Jókai könyvei is, akik átültették, leforditották, Szász Károly bibájába estek. Ilyen angol Jókait olvasott Roosevelt.

Mi magyarok tudjuk, ki volt Jókai és ki volt Mikszáth. Előd és utód. Melyik a nagyobb? Nem firtatjuk. Egy idegen, még ha olyan barátunk és érdeklődőnk is, mint Roosevelt, nem tudhatja át nem érezheti azt, hogy mi volt ennek a nemzetnek, a magyar irásnak Jókai Mór. A legutóbbi modern regénytől, amely ma hagyta el a sajtót. Az utolsó napihirig a Jókai magyarnyelve muzsikál, a fülünkbe a szavak-lelke, az irás szelleme, ha más is, de Mikszáth Kálmánnál is. Jókai nyelve tette lehetővé, hogy a magyar irás oly nagy irót növelt mint Mikszáth Kálmán.

Jókai iránt minden, csak nem hálás a magyar. Mig élt kortársai mivolta és a politika hessegette fejéről a gloriát. Mily bájos és boszantó volt például a dicső öreg mikor a Bánffy-lex idején megjelent az adóhivatalban és a kormány mellett tüntetendő, adót fizetett. Aztán megbukott Komáromban, szülővárosában követválasztáson. A politika örölte népszerüségét, dicsőségét. Aztán megnősült és rokonsága bősz hajszát inditott.

Mindezen emberi gyarlóság rágódik most is a Jókai Mór emlékezetén. A sirja elhagyatott. A szobrara nem gyült össze fele sem. Uj idők és uj generáció fogja csak feltámasztani Jókait az ő egyetlen, hasonlithatlan nagyságában.

És mindezekért teszi bölcsen a nagy palóc, ha vissza vonul a politikától. A nagy irók babérjait nem növeli, de hervasztja nálunk a politika, ez a csuf, üres és csak ügyeskedőknek és ügyeskedő íróknak háládatos ipar. Egy Mikszáthnak árt.

„Rendelésszerüen készült"
átmeneti kabátok
felöltők . . . .
utcai ő tönyök .
elsőrangu kivitelben és jutányos árakon kaphatók:
Deutsch F. Károly és Társa
férfiszabóknál
Budapest. VI., Ferenciek-tere 2.

UJDONSAGOK

— **Ezüst lakodalom.** Városunk köztiszteletben álló jegyzője, Lóránth Gyula a mult héten ünnepelte szük családi körben nejével, szül., Gaal Lenkével kötött házasságának 25 éves evfordulóját.

— **Szarvaró és vörheny járvány** szünőfélben van városunkban. Csak elvétve akad egy-egy bejelentés ezen betegségekből városunkban, azonban a járásban most van a baj tetőpontján. Kivétel nelkül előfordu a községekben e járvány, azonban a fővárosi lapok tulzott közlései a kellő értéktükre leszállitandók. A processiók érkezésének és elszállásolásának sincsenek akadályai, e tekintetben azonban a májusban beköszöntött zord időjárásra, esőre és viharra, nem volna jó dolguk a zarándoklóknak, ha a nyájasabb idők beálltaig utra kelnének.

— **Tüzesst Jánosházán.** Egymásután 6 helyen is volt tüz a mult hó 19-én Jánosházán. A gondatlanságból keletkezett tüz, özv.. Lendvai Sándornénál ütött ki és négy lábas pajtát és takarmanyt tett semmivé. A kar összesen 4000 K. amely azonban biztositás révén megtérül.

— **Holttest a Rábában.** Vasárnap reggel az ostfiasszonyfai határban elvonuló holt Rábából az arra haladok egy holttestet fogtak ki, amely mintegy négy napig volt a vizben. Az orvos-rendőri vizsgálat megejtése végett Somogyi Andor szolgabiró és Király János dr. járásorvos kiszálltak a helyszinén és megállapitották a ruhájába bevarrt katonakönyv alapjan a holttest kilétét. Vámos János nótlen, ostfiasszonyfai lakos, lakatos az illető, aki az orvos velemenye szerint ittas állapotban, részegen esett a vizbe.

— **A hősviselővásárlások határnapja,** amint megbizható forrásból értesülünk, junius 2-án megkezdődik. Ugy halljuk, hogy a kormany nem áldoz milliokat választási célokra. Természetes, hogy oly kerületben, mint Szombathely, ahol

---

bankett," reggelig tartó. duhaj, cigányos, táncos mulatsággá nőtte ki magát. A sok jókedvü bohémlegény meg a sok szép asszony, szép leány, akit összetoborzottunk: szinésznők, irók, piktorok, szinészek feleségei, leányai, pompásan éresték magukat egymás között Bobémia tágabb családi körében.

A cigányok remekül húzták a cigányoknak a járták a táncot hatalmasan, szilaj jó kedvvel. Az arcok ragyogtak, a szemek tüze kigyult, repültek csipke és szallagdiszek suhogtak a selyemszoknyácskák, alsók és felsők, s jókedv, vidamság, az élet boldog, szerelmes hangulatának a kifejezése ült az arcukon!

Különösen egy pár fiatal asszony szép arcán; egy pár fiatal asszonyén, akik most vettek részt bohém mulatságon, s aki most találkozott először egy-egy kedves irójával, szineszével vagy poétájával. Azzal akiről, vagy akitől már annyit olvasott s akivel annyit álmodott, akirol annyit álmodozott.

Ugy látszott, hogy az is afféle rajongók közül való, aki Detrey Miklóssal táncolt Mondulainak, ahogy odahajolt, odasimult a férfihoz tekintetéből ahogy nézett rá, mindenéből látszott a szerelmes nő szenvedélye a férfi iránt s az ábrándos nő szentimentáli s érzelgőssége az iró iránt.

Odaadással hajolt a vállára es türte, hogy hevessen a melléhez szoritsa a férfi; azalatt pedig olyan epedő bakfis tekintettel nézett rá mint ahogy a zárdabeli, polgari iskolás lányok szoktak a gymnazistákra nézegetni.

Mini, most meg a férfi arca egyre közel hajlik a nőéhez, szép fekete haja majd Miklos lehajlik kissé, s megcsókolja táncos ifje haját. Ez észre is vette, de nemcsak nem haragudott érte, hanem még hálás pillantással jutalmazta a kipirult arcu udvarlót a néma bocsánatért.

Nagyon érdekelnek a szerelmes párok, különösen csárdás közben, amit a Uriste is a szerelmesek számára teremtett. Hozzá ebb huszódtam hozzájuk egy ablak mélyedés felé. De a kiszemelt hely már el volt foglalva. Mert figyelte onnan őket: Detreyné

Ő ült ott a bársony kanapén, melyek délszaki növények és függönyök formáján egészen eltakartak.

Mikor észrevett. hogy rejtekhelye felé közeledtem, felkelt el akart onnan menni Ugy látszik megsejtette, hogy én tudom, miert ül ő ott s szégyelte, hogy rajtakaptam.

Az igazat megvallva, már ezelőtt is próbáltam én udvarolni a szép Annának, de teljesen eredménytelenül. Mint az istent ugy imádta az ő csélcsap uracskáját, aki pedig mindinkább volt, mint hűséges Térj. Örültem, hogy most ott találtam elmerulve Miklós ur hóditó hadjáratának reá nézve nem valami kellemes szemléletébe. A legbecsületesebb asszony hüsége is meginog ilyenkor, mikor a saját két szemével látja, hogy az ura életre-halálra udvarol egy más asszonynak.

Azt hittem elérkezett a pillanat, mikor megtalálom az utat a szivéhez.

Hátha ez a hideg szép asszony, aki eddig csak mosolygott, mikar a szerelemről kezdtem ei neki hesselni, most majd felém hajlik családusa fajdalmában:

— No lássa, mennyire nem érdemli meg Miklós, hogy ugy szeresse, ahogy szereti, ha nekem ilyen édes, aranyos feleségem lenne, nem is tudnék másra nézni sem!

– Dehogy nem. — mondta szomorun. — Maguk mind egy formák! Legfeljebb egyik nyiltabban, másik rejtettebben csinálja a dolgot. Miklós se jobb a többinél, de legalább nem hazudik. Maga most hazudni akart nekem. Ugy-e? Ne itt tagadja! A szerelméről akart beszélni.

— Nem hazudtam volna! Szeretem, nagyon szeretem! Nem köszönéges vágy es a birása után, de vagy tiszta nemes érzések után.

— Csakugyan igy lenne? S ha igy is! Ha maga eszerszer jobb lenne, mint aminé ő, ő pedig eszerszer rosszabb mégis csak őt tudnám szeretni.

ellen jelöltje sines a munkapárti miniszternek, Székely Ferenc dr-nak, nem pocsékolja a kormány a pénzét, azonban, ahol erős küzdelemre van kilátás és a jelöltnek be kell jutnia a házba, ott majd megnyitja erszényét a munkapárt is.

— **Templomépítés.** A vizaknai ref. egyház újonnan építendő temploma javára adományok gyűjtése engedélyeztetett. Az adományok a községi és körjegyzőkhöz beszolgáltatandók, akik azt illetékes helyükre továbbítják.

— **Előléptetés az adóhivatalnál.** A pénzügyminiszterium Agárdy Lajos, celldömölki adótisztet adóhivatali segéddé előléptette.

— **Alapszabály-megerősítés.** A m. kir. belügyminiszter az alsósági ifjúság egyesületének beterjesztett alapszabályait jóváhagyta. — Ugyancsak a belügyminiszter értesítette a vármegyét, hogy a bobai önkéntes tűzoltóegyesület alapszabályait jóváhagyta.

— **A tuberkulózis elleni vasvármegyei egyesület** megkeresést intézett a járási főszolgabírósághoz, melyben kérelmét előterjesztette az egyesület érdekében tagok gyűjtése iránt. A főbíró utasította a községi és körjegyzőket tagok gyűjtése végett. A társadalom kötelessége e pusztító kór, a tüdővész ellen minden rendelkezésére álló eszközökkel küzdeni. A szenvedő, beteg emberiség arcáról törölnünk le akkor a könnyeket, a midőn fillereinket a nemes célra felajánljuk. Kívánjuk és kívánjuk, hogy minél számosabban jelentkezzenek tagokul az aldásos célt szolgáló „Tuberkulózis ellen védekező vasvármegyei egyesületbe". Belépési nyilatkozatok a jegyzői irodában nyerhetők és kiállíthatók.

— **Katonaság keresztülvonulása.** E hó 30-án vonul keresztül Cel dömölkön a székesfehérvári honvédhuszárság egy különítménye, a mely egy altábornagy, vezérőrnagy, 20 tiszt és 56 legénynyel harcászati lovagló útra indul e hó végén. Városunkban egy napi pihenőt tart a katonaság, mely után Sárvárra, Szombathelyen keresztül Kőszegig vonul. Az alispán intézkedése folytán a csapat kelló elszállásolásáról gondoskodtak.

— **Hamis százkoronás.** Több vidéki város értesítése szerint feltűnően jól hamisított százkoronás bankjegyek vannak forgalomban, — melyekről megállapították, hogy azok egy és ugyanazon bankógyárban készültek. A közönség kívánatos tájékoztatása szempontjából a következőket veszük ki a rendőri körlevélből. A hamlsitványok főbb ismertető jelei: A hamisitványon a szamok ugy a magyar, mint a német szövegen kissé ferden vannak nyomva, a bankjegyen az egész rajz a valódinál két mm-rel kisebb. A színarányatok az eredetinél sötétebb zöld színűek, az olajnyomás, valamint a szövegben levő kerek rózsaalak a hamisitványon nem látható.— Mindkét oldalon a szöveg közepén levő „Száz kronen" „Hundert kronen" szavak fehér aránylata hiányzik, ugyszintén az itt elhelyezett apró piros pontok a hamisitványon zöld színűek. A papír az eredetiől minőségére szintén eltérő, hogy nincs kellőleg simitva, illetve fényezve. — A hamisitvány száma 19094, series 1221.

Általánosan ismert dolog, hogy Budapestnek legszebb, legnyelvesebb és legkedveltebb kávéháza, a Rákóczi út 20 szám alatt lévő: Oszlende kávéház. Az agilis tulajdonos, Groza Ödön napról napra szebbé varázsolja ezt a kávéházat. Közeledik a nyár és a nyárnak legnagyobb szenzációja az Oszlende kávéház. lesz. Meg kell nézni azt a nagyszerű újítást, ami most a kávéházban történt. Pompás, díszes virágokkal, babérfákkal, kényelmes székekkel, gyönyörű szőnyeggel ellátott nyári terrasz húzódik végig a kávéház előtt, a honnan remek kilátás nyílik a forgalmas Rákóczi útra. Pompás pihenő ez a nyári terrasz, de pompás üdülőhely maga a kávéház is, amely szintén nyári helyiséggé lett át alakítva. Esténként az ország legelső klassikus cigányzenekara hangversenyez és a zenei világban műsoron lévő összes operákat és magyar dalokat adja elő szenzációs sikerrel. Itt találkoznak a vidékiek és a vidéki küldöttségek, mert a kávéház a főváros gócpontjában van és mi is ajánljuk olvasóinknak, ha Budapestre mennek, elne feleljenek a Oszlende kávéházat felkeresni.

— **A főváros legelső minta-zongoraterme.** A zongoravásárló közönség szives figyelmét felhívjuk Keresztély, hírneves „minta-zongoratermére, Budapest, VI. Váci körut 21, mely cég évtizedek óta nemcsak a főváros zongoratulajdonosi körében, hanem az egész országban a legnagyobb és méltán megérdemelt népszerűségnek örvend. Hangzatos reklámokkal nem dolgozik e cég, hanem e helyett kitünő zongoragyártmányainak és világhirü zongoragyárak gyártmányainak a legideálisabb feltételek mellett való eladásával tesz napról-napra ismertebbé és kedveltebbé magát. Olvasóink, ha zongorát, vagy pianinót akarnak venni, közöljék ezen szándekukat a Keresztély céggel, a honnan teljesen díjtalanul nyernek felvilágositást és kézhez kapják a cég legujabb árjegyzékét is, melyből a szolid eladási feltételekre nézve is tájékostatást szereznek.

— **Uj fényképészeti** szakkönyv jelent meg „Modern Fényképezés" cim alatt. A szerző Leopold Kornél, ki ezen könyv kiadásával oly praktikus kézikönyvet ad a magyar amator közönség kezébe, mely a modern igenyek s kivánalmak mindegyikét kielégiti. Irálya könnyü, folyékony, ugy hogy megértése senkinek sem okoz nehézséget. Felkarolja az ujabb eljárások között az olajnyomást, ozobromnyomás, ozotipiát, melyek szép szinhatásuak s könnyü elkészitési módjuk folytán már is óriási tért hódítottak. A szép és diszes kiallitásu könyv ára K. 1·80. — Megrendelhető a szerzőnél, Leopold Kornél, Budapest, VII. Erzsébet-korut 41.

— **Jön az üstökös.** A Halley üstökös nemsokára nálunk is látható. A csóvája nagyon kicsiny lesz és az egesz jelenség nem fog nagyon fényleni, már csak azért sem, mert az egész idő alatt, amig látható, holdtölte lesz. Azok, akik a világ vegét várják a Halleytől, természetesen szintén csalódnak. A föld át fog vágni az üstökös csóváján. Es a farok azonban vegtelenül ritka anyagu, hiszen, h[illegible] lió kilométerre kiterjedő anyagát nem tudná az üstökös magával cipelni. Május 19-ig a Halley-üstökös nem lesz látható szabad szemmel. addig ugyanis az üstökos a nap előtt jár, szürkületkor kel föl, ne kelte előtt és napnyugta előtt, még világosan lenyugszik. Most azonban már kezd távolodni a naptól, szédületes gyors pályában, millió es millió mérföldeket futva be, május 19-ike után már a nap után fog járni és akkor látható lesz szabad szemmel is. Május 18-án és 19-én, a mi számunkra egy vonalba kerül a nappal, a nap korongja elé lép és ekkor egyáltalán nem látható se müszerrel, se szabad szemmel. Csak a következő napon, május 20-án és nem 18 án jelenik meg, akkor lesz majd látható május 20-án, napnyugta után, a nyugoti égbolt szélen. Attól fogva mindennap egy órával később jön majd föl az éjjeli égboltra. Tizenket napig lesz igy látható a miszámunkra, hogy aztán alá bujjék a látóhatárunk mögé és megjelenjék a déli felgömb lakóinak.

— **Zarándoklat Lourdesba** (Oberammergau érintésével). A pécsi egyhazmegyéből gróf Zichy Gyula megyés püspök ur fővédnöksége alatt julius hó végén indúló zarándoklat részletes programmja már megjelent és a lelki vezetők: Skarda József prépost, Szavár (Nyitra megye), valamint Schultz Károly, esperes, Beremend (Baranya-megye) szivesen küldenek belőlük az érdeklődőknek. A zarándoklat utba ejtő Oberammergaut is, hogy a szarandokoknak alkalom nyiljék a hires passziójátékokat megtekinteni, melyek csak minden tizedik évben kerül előadásra. A menet iránya: Pádua, Milanó, Nizza, Marseile—Lourdes—Lyon—Genf—Zürich—Bódeni tó—München (Oberammergau), Béca—Budapest. Árak: I. oszt. 480, II. oszt. 360, III. oszt. 280 korona teljes ellátással, még utközben is.

— **Ket lesz harmadosztályu kocsi a gyorsvonatokon.** A magyar államvasutak igazgatósága [illegible] ében annal a tervvel foglalkozik, hogy a gyorsvonatokkal harmadosztályu kocsikat is járat. Kisérletképen meg is próbálták, ugy látszik azonban, hogy a kisérletek nem váltak be. Most pedig Marx János, az államvasutak uj elnökigazgatója, egy ujságiró előtt kijelentette, hogy nem tartja kivihetőnek a gyorsvonatoknak harmadosztályu kocsikkal való fölszerelését. Marxnak erre vonatkozó nyilatkozata igy hangzik: én nem tartom kivihetőnek ezt az ujitást. De, hogy tovább menjek, szükségesnek sem tartom. Olyan nagyok a pénzügyi akadályok, hogy már ez egy ok is lehetetlenné teszi a reformot.

CSARNOK.

Ősz.

Megkopogtatják az ablakomat
S felriadva kérdezem: ki az?
Az ablaktábla felnyil sórögve
S hüvös, fagyasztó őszi szél csap be.
. . . Fázom, didergek, lelkem is remeg,
Valamit sejtek . . . félek, reszketek . . .
Vadul rázza a szél az ablakot,
A gyertya lángja busan imbolyog;
Majd elalszik, majd ujra fellobban,
Szivem örülten, sebesen dobban,
Az ajkam lázas a szörnyü félelem
Nehéz lidércként ül a lelkemen.

Szeretnék kinézni, haj, de nem merek,
Félve, remegve összereszkenek.
Valami gyötör, valami éget,
Titkolt sejtelem, amitől félek.
Nyomasztó kétség ül szivemben,
Valami átok kinos, eresztem.
. . . Egyszerre . . . hah! . . mi volt? Istenem!
Két szem világit felém tüzesen,
Vad tekintete a szivemig ér,
Ereimben gyorsan lüktet a vér;
Rideg borzongas rázza a testem . . .
A szivem remeg, fázik a lelkem.

. . . Az ablaktábla gyorsan felnyilik,
Valaki sebten félig felkuszik,
Pokoli, durva, mély kacagása
Minden tagomat át meg átjárja,
Rz a kacagás kinos, megorjit
S egyre közelebb és durvabban hallik.
. . . Állj, ki vagy? Tovább egy tapodtat se!
Villogó tőröm élesre fenve,
Pengeje acél, a hegye éles,
Egyetlen döfese holtra vérez.
Megállj . . . mert dühöm szörnyü mód
Ha élted kedves, felelj ki vagy?

Az aggastyán furcsan e mosolyodik
S ismet a rémes kacagás hallik.
Galambősz fejet halkan megrázza,
Dus haja rá hull görnyedt vállára,
Sötét szemei tuzben [illegible]
[illegible]

— Ki vagyok? Ismerax.. Minek kérded?
Oh, én gyakorta megnézlek téged.
Mindenegy lepted szamon tartom
S fekete könyvbe rendre rovom.
Tudom: a szived mit rejt magaba,
Kinek dobbant meg meleg szavára,
Kit váraz remegve csendes éjszakán
Kinek szemét regge lágyan a karján
Kié szivedet minden verése,
Szemed csillámas, sötétlő fénye;
Tudom: a szived merre, hova dob,
Szerelmes dalát te ott is meghallod,
Elepedsz, elsorvadsz, meg öl a bánat
S nem lesz, ki ejtsen könyvet utánad!

— Elég! A szavad meg öl! Mond: ki vagy?
Felelj, mert haragom iszonyu nagy!
A tőröm acél, a hegye éles,
Egyetlen döfése holtra véres!

— Balga! . . . Minek tudnád meg ki vagyok,
Szivedre akkor uj láncot rakok.
Béklyóba kötöm lábad, kezed . . .

Tudod ki vagyok? . . . maga az Elet.

— Hah! megállj te rabló, vén betyár!
Te tolvaj . . . vég órád ütött már.
Villogó tőröm kéjtől remegve
Forgatom álnok szivedbe bele.
Es a pillanat kéjes gyönyörrel
Felér egy élet szenvedésével.
Ki fosztottál te tolvaj, vén betyár,
Sok szenvedés most sötét bosszut vár.
Te loptad el az álmom, hitemet,
Százszor megtépted fájó szivemet;
Hova tetted az álmom, reményem?

Reszkess te rabló vén betyár,
Minden szenvedés véres bosszut vár.
A tőröm acél, a hegye éles,
Egyetlen döfese holtra véres!

— Haha! te balga esztelen dőre!
Hiába tapad kezed a törre.
Nem fog az acél, vesznem nem lehet,
Örökké leszek: vagyok az Elet.

Egyedül [illegible] busan, elhagyottan
Szomoru magányban, szótlan, bánatomban.
Ledülök párnámra, bánatom kisiróm,
S az élet nagy utját, ujra tovább járom.

Huss Jenő Ferenc.

A kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének Győri Kirendeltsége révén **földbirtokosok** már 800 koronától kezdve 4½%-os törlesztéses kölcsönhöz juthatnak.

Közvetítési díj nem számittatik.

Drágább kölcsönök előnyösen —— konvertálhatnak. ——

Jókai és Mikszáth.

Roosevelt azt mondta Mikszáthnak, hogy nagyobb irónak tartja őt Jókainál.

Ennek a kijelentésnek azért örülünk, mert bizonyságot tesz arról, hogy a világ első embere annyit olvasott a két magyar iro műveiből, hogy összehasonlításokat tud tenni közöttük. És megértjük ezek után azt is, hogy a nagy Teddy becsüli és szereti bennünket. Akit ő vad kalauzok mint Jókai és Mikszáth vezetnek be a magyar néplélek és jellem világába, aki e két férfiu irásaiból tudta meg, hogy nemcsak az a magyar, aki odakünn a bányak legdurvább munkáját végzi, hanem hogy él, szenved és törekszik egy nagy nemzet a Duna Tisza táján, annak bizonyára nincs szüksége arra, hogy elolvassa a Moderne Kunst 90 000 koronával átalányozott Ungarn cimü cikkét, hogy megismerjen bennünket. Az ezredes szivét elsősorban Jókai és Mikszáth hóditották meg nekünk, olyanformán, hogy igy gondolkozott: az a nemzet, amely ilyen irókat tud adni a világnak, az a nemzet, melyet ilyen irók imádnak valóban több kell, hogy legyen, mint a newyorki osztrak magyar követségen hallottam róla.

Egy szál babérlevél el nem hullott a Jókai dicsőségének koszorujából, amiért a szókimondó ezredes őt Mikszáth mögé állitotta.

Ellenben a Mikszáth dicsőségének koszoruja gyarapodott — mégha Roosevelt tévedett is. Neki Mikszáth jobban tetszik. Pánktum. Ez egyéni dolog. Igaz, magyarazatát adta egy kissé, hogy miért. Mert Jókai regényei rosszul vannak angolra forditva, mig a Mikszáthéi jól. Ehez már fűzhetünk kommentárt. Tudjuk mi az, ha remekmü rosszul van leforditva. Mikor az ember Szász Károly Sekszpirjeit olvassa és más forditást vagy az eredetit nem volt alkalma olvasni, nem tudja megérteni, hogy tulajdonképpen mért volt óriási az a brit? Szász Károly az egyébként érdemekkel jeles költő egyszerüen kivégzi mindazt, ami Sekszpir drámájában bölcs, mely finom és csodálatos. Talán egyenes magyar lelkének volt ide gen Sekszpir kifürkészhetetlen egyénisége. Bizonyara ilyen emberek kezébe kerültek Jókai könyvei is, akik átültették, lefordították, Szász Károly hibájába estek. Ilyen angol Jókait olvasott Roosevelt.

Mi magyarok tudjuk, ki volt Jókai és ki volt Mikszáth. Elöd és utód. Melyik a nagyobb? Nem firtatjuk. Egy idegen, még ha olyan barátunk és érdeklődőnk is, mint Roosevelt, nem tudhatja, át nem érezheti azt, hogy mi volt ennek a nemzetnek, a magyar irásnak Jókai Mór. A legutóbbi modern regénytől, amely ma hagyta el a sajtót. Az utolsó napihirig a Jókai magyarnyelve muzsikál, a fülünkbe a szavak-lelke, az irás szelleme, ha más is, de Mikszáth Kálmánnál is. Jókai nyelve tette lehetővé, hogy a magyar irás oly nagy irót növelt mint Mikszáth Kálmán.

Jókai iránt minden, csak nem hálás a magyar. Mig élt kortársai mivolta és a poli[illegible] bájos és boszantó volt például a dicső öreg mikor a Bánffy fel[illegible]ex lex idején megjelent az adóhivatalba és a kormány mellett tüntetendő, adót fizetett. Aztán megbukott Komáromban, szülővárosában kovervalasztáson. A politika örölte népszerüségét, dicsőségét. Aztán megnősült és rokonsága bősz hajszát inditott.

Mindezen emberi gyarlóság rágódik most is a Jókai Mór emlékezetén A sirja elhagyatott. A szobrara nem gyült össze fele sem. Uj idők és uj generácó fogja csak feltámasztani Jókait az ő egyetlen, hasonlihatlan nagyságában.

És mindezekért teszi bölcsen a nagy palóc, ha vissza vonul a politikától. A nagy irók babérjait nem növeli, de hervasztja nálunk a politika. ez a csuf, üres és csak ügyeskedőknek és ügyeskedő iróknak háládatos ipar. Egy Mikszáthnak árt.

„Rendelésszerüen készült"

átmeneti kabátok

felöltők . . . .

utcai ő tönyök .

elsőrangu kivitelben és jutányos árakon kaphatók:

Deutsch F. Károly és Társa

férfiszabóknál

Budapest. VI., Ferenciek-tere 2.

UJDONSAGOK

— **Ezüst lakodalom.** Városunk köztiszteletben álló jegyzője, Lóránth Gyula a mult héten ünnepelte szük családi körben nejével, szül., Gaal Lenkével kötött házasságának 25 éves evfordulóját.

— **Kanyaró és vörheny járvány** szünőfélben van városunkban. Csak elvetve akad egy-egy bejelentés ezen betegségekből városunkban, azonban a járásban most van a baj tetőpontján Kivétel nelkül előfordu a községekben e járvány, azonban a fővárosi lapok tulzott közlései a kellő értékükre leszállitandók. A processiók érkezésének és elszállásolásának sincsenek akadályai, e tekintetben azonban a májusban beköszönött zord időjárasra, esőre és viharra, nem volna jó dolguk a zarándoklóknak, ha a nyájasabb idők beálltaig utra kelnének.

— **Tüzeset Jánosházán.** Egymásután 6 helyen is volt tüz a mult hó 19-én Jánosházán. A gondatlanságból keletkezett tüz, özv.. Lendvai Sándorénál ütött ki és négy lábas pajtat es takarmanyt tett semmivé. A kár összesen 4000 K. amely azonban biztositás révén megtérül.

— **Holttest a Rábában.** Vasárnap reggel az ostffiasszonyfai határban elvonuló holt Rábából az arra haladok egy holttestet fogtak ki, amely mintegy négy napig volt a vizben. Az orvos-rendőri vizsgálat megejtése végett Somogyi Andor szolgabiró és Király János dr. járásorvos kiszálltak a helyszinén és megállapitották a ruhájába bevarrt katonakönyv alapjan a holttest kilétét. Vámos János nőtlen, ostffiasszonyfai lakos, lakatos az illető, aki az orvos vel-ménye szerint ittas állapotban, részegen esett a vizbe.

— **A képviselőválasztások határnapja,** amint megbizható forrásból értesülünk, junius 2-án megkezdődik. Ugy halljuk, hogy a kormany nem áldoz milliókat választási célokra. Természetes, hogy oly kerületben, mint Szombathely, ahol

bankett, reggelig tartó. duhaj, cigányos, táncos mulatsággá nőtte ki magát. A sok jókedvü bohémlegény meg a sok szép asszony, szép leány, akit összetoborzottunk: színésznők, irók, piktorok, színészek feleségei, leányai, pompásan éreztek magukat egymás között Bohémia tágabb családi körében.

A cigányok remekül huzták a cigányoknak a járták a táncot hatalmasan, szilaj jó kedvvel. Az arcok ragyogtak, a szemek tüze kigyult, repültek csipke és szallagdiszek suhogtak a selyemszoknyácskák, alsók és fersők, a jókedv, vidámság, az élet boldog, szerelmes hangulatának a kifejezése ült az arcukon!

Különösen egy pár fiatal asszony szép arcán, egy pár fiatal asszonyén, aki most vett részt bohém mulatságon, s aki most találkozott először egy-egy kedves irójával, színészével vagy poétájával. Azzal akiről, vagy akitől már annyit olvasott s akivel annyit álmodott, akiről annyit álmodozott.

Ugy látszott, hogy az is affél[illegible] rajongók közül való, aki Detrey Miklóssal táncolt Mo[illegible]l, ahogy odahajolt, odasimult a férfihoz tekintetéből ahogy nézett rá, mindenéből látszott a szerelmes nő szenvedélye a férfi i[illegible] s az ábrándos nő szentimentáli s érzelgősége az iró iránt.

Odaadással hajolt a vállára és türte, hogy hevessen a melléhez szoritsa a férfi; azalatt pedig olyan epedő bakfis tekintettel nézett á, mint ahogy a zárdabeli, polgari iskolás k[illegible] le nyok szoktak a gymnazistákra nézegetni.

Mini, most meg a férfi arca egé[illegible] közel hajlik a nőéhez, szep fekete haja m[illegible]j: Miklós lehajlik kissé, s megcsókolja tancos[illegible]e haját. Ez észre is vette, de nemcsak nem haragudott érte, hanem meg hálás pillantással jutalmazta a kipirult arcu udvarlót a néma b kért.

Nagyon érdekelnek a szerelmes párok, különösen csárdas küzben, amit a Uriste is a szerelmesek számára teremtet[illegible] h[illegible]ze ebb huzódtam hozzájuk egy ablak mélyedés felé. De a kiszemelt hely már el volt foglalva. Mé[illegible] figyelte onnan őket: Detreyné.

Ő ült ott a bársony kanapén, melyek dél szaki növények és függönyök jóformán egészen eltakartak.

Mikor észrevett. hogy rejtekhelye fele közeledtem, felkelt el akart onnan menni Ugy látszik megsejtette, hogy én tudom, miert ül ő ott s szégyelte, hogy rajtakaptam.

Az igazat megvallva, már ezelőtt is próbáltam én udvarolni a szép Annának, de teljesen eredménytelenül. Mint az is[illegible]ét ugy imádta az ő csélcsap uracskáját, aki pedig mindinkább volt, mint hüséges férj. Örultem, hogy most ott találtam elmerülve Miklós ur hóditó hadjáratának reá nézve nem valami kellemes szemléletébe. A legbecsületesebb asszony hüsége is meginog ilyenkor, mikor a sajat két szemével látja, hogy az ura életre-halalra udvarol egy más asszonynak.

Azt hittem elérkezett a pillanat, mikor megtalálom az utat a szivéhez.

Hátha ez a hideg szép asszony, aki eddig csak mosolygott, mikor a szerelemről kezdtem e neki beszelni, most majd felém hajlik családdása fajdalmaban:

— No lássa, mennyire nem érdemli meg Miklós, hogy ugy szeresse, ahogy szereti, ha nem ilyen édes, aranyos feleségem lenne, nem is tudnék mást nézni sem!

— Dehogy nem. — mondta szomorun. — Maguk mind egy formák! Legfeljebb egyik nyiltabban, másik rejtettebben csinálja a dolgot. Miklós se jobb a többinél, de legalább nem hazudik. Maga most hasudni akart nekem. Ugy-e? Ne itt tagadja! A szerelméről akart beszélni.

— Nem hasudtam volna! Szeretem, nagyon szeretem! Nem közönséges vágy ez a birása után, de vagy tiszta nemes érzések után.

— Csakugyan igy lenne? S ha igy is! Ha maga eszerszer jobb lenne, mint aminő ő, ő pedig eszerszer rosszabb mégis csak őt szeretni.

ellen jelöltje sines a munkapárti miniszternek, Székely Ferenc dr-nak, nem pocsékolja a kormány a pénzét, azonban, ahol erős küzdelemre van kilátás, ott majd megnyitja erszényét a munkapárt is.

— **Templomépítés.** A vizaknai ref. egyház újonnan épendő temploma javára adományok gyűjtése engedelyezett. Az adományok a községi és körjegyzőkhöz beszolgáltatandók, akik azt illetékes helyükre továbbítják.

— **Előléptetés az adóhivatalnál.** A pénzügyminiszterium Agárdy Lajos, celldömölki adótisztet adóhivatali segéddé előléptette.

— **Alapszabály-megerősítés.** A m. kir. belügyminiszter az alsósági ifjúság egyesületének beterjesztett alapszabályait jóváhagyta. — Ugyancsak a belügyminiszter értesítette a vármegyét, hogy a bobai önkentes tüzoltóegyesület alapszabályait jóváhagyta.

— **A tuberkulozis elleni vasvármegyei egyesület** megkeresést intézett a járási főszolgabirósághoz, melyben kérelmét előterjesztette az egyesület érdekében tagok gyűjtése iránt. A főbiró utasította a községi és körjegyzőket tagok gyűjtése végett. A társadalom kötelessége e pusztító kór, a tüdővész ellen minden rendelkezésére álló eszközökkel küzdeni. A szenvedő, beteg emberiség arcáról töröljük le akkor a könnyeket, a midőn [illegible] kiáltjuk. Kívánjuk és hisszük, hogy minél számosabban jelentkezzenek tagokul az aldásos célt szolgaló „Tuberkulozis ellen védekező vasvármegyei egyesületbe". Belepési nyilatkozatok a jegyzői irodában nyerhetők és kiállithatók

— **Katonaság keresztülvonulása.** E hó 30-án vonul keresztül Cel dömölkön a székesfehérvári honvédhuszárság egy különitménye, a mely egy altábornagy, vezérőrnagy, 20 tiszt és 56 legénynyel harcaszati lovaglo utra indul e hó végén. Városunkban egy napi pihenőt tart a katonaság, mely után Sárvaron, Szombathelyen keresztül Kőszegig vonul. Az alispán intézkedése folytán a csapat kellő elszállásolásáról gondoskodtak.

— **[illegible] százkoronás.** Több vidéki város értesitése szerint feltünően jól hamisitott százkoronás bankjegyek vannak forgalomban, — melyekről megallapitották, hogy azok egy és ugyanazon bankogyárban készültek. A közönség kivánatos tajékoztatása szempontjából a következőket vesszük ki a rendőri körlevélből. A hamlsitványok főbb ismertető jelei: A hamisitvanyon a számok ugy a magyar, mint a német szövegen kissé ferden vannak nyomva, a bankjegyen az egész rajz a valódinál két mm-rel kisebb. A szinarányiatok az eredetinél sötétebb zöld szinüek, az olajnyomás, valamint a szövegben levő kerek rozsaalak a hamisitványon nem latható.— Mindkét oldalon a szöveg kozepen levő „Száz koron" „Hundert kronen" szavak fehér aránylata hiányzik, ugyszintén az itt elhelyezett apró piros pontok a hamisitványon zöld szinüek. A papir az eredetiől minőségére szintén eltérő, hogy nincs kellőleg simitva, illetve fényezve. — A ha[illegible] mintvány száma, 19[illegible]

— **Az Oszlende kávéház nyáron.** Altalánosan ismert dolog, hogy Budapestnek legszebb, legkényelmesebb és legkedveltebb kávéháza, a Rákóczi ut 20 szám alatt levő: Oszlende kávéház. Az agilis tulajdonos, Groos Ödön napról napra szebbé varázsolja ezt a kávéházat. Káseledik a nyár és a nyárnak legnagyobb szenzációja az Oszlende kávéház. lesz. Meg kell nézni azt a nagyszerű ujitást, ami most a kávéházban történt. Pompás, dusan virágokkal, babérfákkal, tényelmes székekkel, gyonyörü szőnyeggel ellátott nyári terrasz huzodik végig a kávéház előtt, a honnan remek kilátas nyilik a forgalmas Rákóczi utra Pompás pihenő ez a nyári terrasz, de pompás üdülőhely maga a kávéház is, amely szintén nyári helyiséggé lett át alakitva. Ezenkívül az ország legelső klassikus cigányzenekara hangversenyes és a zenei világban müsoron levő összes operákat és magyar dalokat adja elő szenzációs sikerrel. Itt találkoznak a vidékiek és a vidéki küldöttségek, mert a kávéház a főváros gócpontjában van és mi is ajánljuk olvasóinknak, ha Budapestre mennek, elne felejtsék a Oszlende kávéházat felkeresni.

— **A főváros legelső minta-zongoratermе.** A zongoravásárló közönség szives figyelmét felhivjuk Kereszlély „hirneves „minta-zongoratermere, Budapest, VI. Váci körut 21, mely cég évtizedek óta nemcsak a főváros zongoratulajdonosai körében, hanem az egész országban a legnagyobb és méltán megérdemelt népszerüségnek örvend. Hangzatos reklámokkal nem dolgozik e cég, hanem a helyett kitünő zongoragyártmányainak és világhirü zongoragyárak gyártmányainak a legidealisabb feltételek mellett való eladá saval te

szi napról-napra ismertebbé és kedveltebbé magát. Olvasóink, ha zongorát, vagy pianinót akarnak venni, köszöljék ezen szándekukat a Keresztély céggel, a honnan teljesen dijtalanul nyernek felvilágositást és kézhez kapják a cég legujabb árjegyzékét is, melyből a szolid eladási feltételekre nézve is tájékoztatást szereznek.

— **Ui fényképészeti** szakkönyv jelent meg „Modern Fényképezés" cim alatt. A szerző Leopold Kornél, ki ezen könyv kiadásával oly praktikus kézikönyvet ad a magyar amatör kösönség kezébe, mely a modern igények s kivánalmak mindegyikét kielégiti. Irálya könnyü, folyékony, ugy hogy megértese senkinek sem okos nehézséget. Felkarolja az ujabb eljárások között az olajnyomást, ozobromnyomás, ozotipiát, melyek szép szinhatásuak s könnyü elkészitési módjuk folytán már is óriási tért hódítottak. A szép és diszes kiallitásu könyv ára K. 1·80. — Megrendelhető a szerzőnél, Leopold Kornél, Budapest, VII. Erzsébet-korut 41.

— **Jön az üstökös.** A Halley üstökös nemsokára nálunk is látható. A csóvája nagyon kicsiny lesz és az egész jelenség nem fog nagyon fényleni, már csak azért sem, mert az egész idő alatt, amig látható, holdtölte lesz. Azok, akik a világ végét várják a Halleytől, természetesen szintén csalódnak. A föld át fog vágni az üstökös [illegible] ka anyag: hiszen, ha nem volna ilyen ritka, millió kilométerre kiterjedő anyagát nem tudná az üstökös magával cipelni. Május 19-ig a Halley-üstökös nem lesz látható szabad szemmel. Addig ugyanis az üstökös a nap előtt jár, szürkületkor kel föl, nap kelte előtt és napnyugta előtt, még világosan lenyugszik. Most azonban már kezd távolodni a naptol, szédületes gyors pályában, millió és millió mérföldeket futva be, május 19-ike után már a nap után fog járni és akkor látható lesz szabad szemmel is. Május 18-án és 19-én, a mi számunkra egy vonalba kerül a nappal, a nap korongja elé lép és ekkor egyáltalán nem látható se müszerrel, se szabad szemmel. Csak a következő napon, május 20-án és nem 18 án jelenik meg, akkor lesz majd látható, május 20-án, napnyugta után, a nyugoti égbolt szélén. Attól fogva mindennap egy órával később jön majd föl az éjjeli égboltra. Tizenket napig lesz igy látható a miszámunkra, hogy aztán alábujjék a látóhatárunk mögé és megjelenjék a déli félgömb lakóinak.

— **Zarándoklat Lourdesba** (Oberammergau érintésével). A pécsi egyhazmegyéből gróf Zichy Gyula megyés püspök ur fővédnöksége alatt julius hó végén induló zarándoklat részletes programmja mar megjelent és a lelki vezetők: Skarda József prépost, Sasvár (Nyitra megye), valamint Schultz Károly, esperes, Beremend (Baranya-megye) szivesen küldenek belőlük az érdeklődőknek. A zarándoklat utba ejti Oberammergaut is, hogy a zarándokoknak alkalom nyiljék a hires passiójátékokat megtekinteni, melyek csak minden tizedik évben kerül előadásra. A menet iránya: Padua, Milanó, Nizza, Marseile—Lourdes—Lyon—[illegible]—Zürich—Bódenitó—München (Oberammergau)—Budapest. Ára: I. oszt. 480 II. oszt. 390, III. oszt. 280 korona teljes ellátással, még ülőkben is.

— **Hat lesz harmadosztályu kocsi a gyorsvonatokon.** A magyar államvasutak igazgatósága [illegible] r annak a tervvel foglalkozott, hogy a gyorsvonatokkal harmadosztályu kocsikat is járat. Kisérletképen meg is próbálták, ugy látszik azonban, hogy a kisérletek nem váltak be. Most pedig Marx János, az államvasutak uj elnökigazgatója, egy ujságiró előtt kijelentette, hogy nem tartja kivihetőnek a gyorsvonatoknak harmadosztályu kocsikkal való felszerelését. Marxnak erre vonatkozó nyilatkozata igy hangzik: én nem tartom kivihetőnek ezt az ujitást. De, hogy tovább menjek, szükségesnek sem tartom. Olyan nagyok a pénzügyi akadályok, hogy már ez egy ok is lehetetlenné teszi a reformot.

CSARNOK.

Éjjel.

Megkopogtatják az ablakomat
S felriadva kérdezem: ki az?
Az ablaktábla felnyil sürögve
S hüvös, fagyasztó őszi szél csap be.
. . . Fazom, dideregek, lelkem is remeg,
Valamit sejtek . . . felek, reszketek . . .
Vadul rázza a szél az ablakot,
A gyertya langja busan imbolyog;
Majd elalszik, majd ujra fellobban,
Szivem örülten, sebesen dobban,
Az ajkam lázas a szörnyü félelem
Nehéz lidércként ül a lelkemen.

Szeretnék kinézni, haj, de nem merek,
Félve, remegve összerezzenek.
Valami gyötör, valami éget,
Titkolt sejtelem, amitől félek.
Nyomasztó kétség ül szivemben,
Valami átok kinez, erezem.
. . . Egyszerre . . . hahó . . . mi volt? Istenem!
Két szem vilagit felém tüzesen,
Vad tekintete a szivemig ér,
Ereimben gyorsan lüktet a vér;
Rideg borzongas rázza a testem . . .
A szivem remeg, fázik a lelkem.

. . . Az ablaktábla gyorsan felnyilik,
Valaki sebten félig felkuszik,
Pokoli, durva, mély kacagás
Minden tagomat a meg átjárja,
Ez a kacagás kinos, megorjit
S egyre közelebb és durvabban hallik.
. . . Állj, ki vagy? Tovább egy tapodtat se!
Villogó tőröm élesre fényes,
Pengeje acél, a hegye éles,
Egyetlen döfése holtra veres.
Megállj . . . mert dühöm szörnyü mód nagy,
Ha élted kedves, felelj ki vagy?

Az aggastyán furcsan elmosolyodik
S ismet a rémes kacagás hallik.
Galambősz fejet halkan megrázza,
Dus haja rá hull görnyedt vállára,
Sötét szemei tüzben ragyognak
S mint fenyes gyilok reám tapadnak.

— Ki vagyok? Ismersz. Minek kérded?
Oh, én gyakorta meglátlak téged.
Mindenegy lépted számon tartom
S fekete könyvbe rendre rovom.
Tudom: a szived mit rejt magaba,
Kinek dobban meg melegsavára,
Kit vársz remegve csendes éjszakán
Kinek szerelmes ajkán a karján
Kié szived minden verése,
Szemed csillama, sötétlő fenye;
Tudom: a sorsod merre, hova dob,
Szerelmes dalát te ott is meghallod,
Elepedsz, elsorvadsz, meg öl a bánat
S nem lesz, ki ejtsen könyüt utánad!

— Elég! A szavad meg öl! Mond: ki vagy?
Feleij, mert haragom szörnyü nagy!
A törőm acél, a hegye éles,
Egyetlen döfése holtra veres!

— Balga! . . . Minek tudnád meg ki vagyok,
Szivedre akkor uj lancot rakok.
Béklyóba kötöm lábad, kezed . . .

Tudod ki vagyok? . . . maga az Elet

— Hah! megállj te rabló, vén betyár!
Te tolvaj . . . vég órád ütött már.
Villogó tőröm kéjtől remegve
Forgatom álnok szivedbe bele.
Ez a pillanat kéjes gyönyörrel
Felér egy élet szenvedésivel.
Ki fosztottál te tolvaj, vén betyár,
Sok szenvedés most sötét bosszut vár.
Te loptad el az almom, hitemet,
Szeszter megtépted fájó szivemet.

Mindenegy bünöd most szamon kérem.
Resztkes te rabló vén betyár,
Minden szenvedés véres bosszut var.
A törőm acél, a hegye éles,
Egyetlen döfése holtra veres!

— Haha! te balga esztelen dőre!
Hiába tapad kezed a törre.
Nem fog az acél, vesznem nem lehet,
Örökké leszek: vagyok az Elet.

Egyedül [illegible]
Szomoru magányban, sötlan,
Ledőlök párnámra, bánatom kisiróm,
S az élet nagy ujját, ujra tovább járom.

Buss Jenő Ferenc.

A kishirlaptosok Országos Földhitelintézetének Győri Kirendeltsége réven **földhirlaptosok** már 300 koronától kezdve 4½%-os törlesztéses kölcsönhöz juthatnak.

Közvetitési díj nem számittatik.

Drágább kölcsönök előnyösen — konvertálhatnak.

A Halley — üsfökös

megjelenése nem oly nagy szenzáció, mint

özv. Krausz Ignáczné

(Celldömölk, Főtér.)

cipőraktárának tavaszi és pünkösdi fess. elegáns cipőujdonságainak olcso árai. Eszközöljön próbavásárlást, mindezekről meggyőződik.

Épitési iroda.

Tisztelettel van szerencsénk a m. t. épitető közönség b. tudomá sára hozni, hogy **Celldömölkon**

épitesi irodát és vállalatot létesítettünk.

Elvállaljuk mindennemü gazdasági épületek és bérházak tervezé sét a legkényesebb izlésnek megfelelőleg a legmodernebb kivitelben; ugyszintén ezeknek természetben való kivételét, valamint **örkemencek épitészet, csatornazások, atalakitások és tatarozási munkálatok** elkészité sét a legjutányosabb árban.

A készitendő munkálatok szakszerü és pontos kiviteléért az épitészet terén eltöltött hosszas gyakorlatnak kezeskednek, — egyedüli tőtörekvésünk oda fog irányulni, hogy a n. é. epitető közönség l e g k é n y e s e b b igényeink is megfelelhessünk

A m. t. épitető közönség szives pártfogását kérve maradtunk.

Horváth Testvérek

kőmüves mester épitési vállalkozók

Celldömölk, Dömölki-utca.

Schleiffer ház.

Kemenesaljai közgazdasági Hitelbank r. t.

áruosztálya Celldömölk

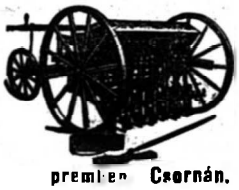

a Magyar kir. [illegible] gépgyaranak ugy a Ganz es Tsa res.v. [illegible] motorosztályanak kerületi képviselése es [illegible] raktara.

Fioktelepek: Mura[illegible]ombaton, Sárváron, Veszprémben Csornán, Dombóvaron, Sopronban, es Zalaegerszegen.

Mindennemü gazdasági gépek és szukségleti cikkek raktára.

Ajánlja a legjobb és legujabb szerkeszetü vetőgépeket, talajmivelő eszközöket, cséplő szerelményeket ugy motor, mint gőz és járgány hajtásra. Állandó nagy raktár műtrágya, műtakarmány, zsák, ponyva, olaj, kenőcs, kötélnemüek és mindenféle gazdesági cikkekből.

SZŐLŐOLTVANY ELADÁS

[illegible]kregészséges, olcsó, szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

[illegible] M KLÓS

[illegible]elkiismeretesen vezetett oltványtelepéhez **Ön-Csanádon** (Torontálmegye) ahol szokvány minőségü I. rendü fás, gyokeres és sima zöldojtványok, bor és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlővesszők, nemkülönben ugyanazon fajok II. rendü osztályzatban a legolcsóbb árban kaphatók.

Gyümölcsfa és rozssoltványokban nagy választé

Faj és árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve

A számos elismerő levél közül itten csak egy:

Örömmel értesitem, hogy a küldött szőlő oltványok szépek és jók voltak, kivétel nélkül mind szépen fakadtak a gyönyörüen fejlődnek. Az eredménnyel nagyon megvagyok elégedve miután az az ön éreeme, fogadja érte köszönetemet. Tisztelettel.

Nagyszentmiklós 1909 julius 1.

Lükő László
kir járásbiró.

Gümökór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza
esetében az orvosok csak

SIROLIN
„Roche"-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche"-ra utalva?

1. A kik hosszu időn keresztül köhögés bántalmaiban szenvednek.
2. Mindazok, kik üdült gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skrofulás, mirigyduzzadásos, szem- és orrkatarrusos gyermekeknek fontos szere a Sirolin „Roche".

A táplálkozást nagyban elősegiti.

Csakiseredeticsomagolásu Sirolin „Roche"-t kérjen, minden utánzatot vagy pótkészitményt kérünk a leghatározottabban visszautasitani.

Sirolin irodalmat D.17, kivánatra ingyen és bérmentve küld

F. Hoffmann-La Roche & Co.

Basel (Schweiz) Grenzach Baden

Nyomatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-nyomda és hirlapkiadó vállalat gyorssajtójan Devecserben 1910.